

Українська медична стоматологічна академія
Бібліотека

М. Б. Фабрикантъ.

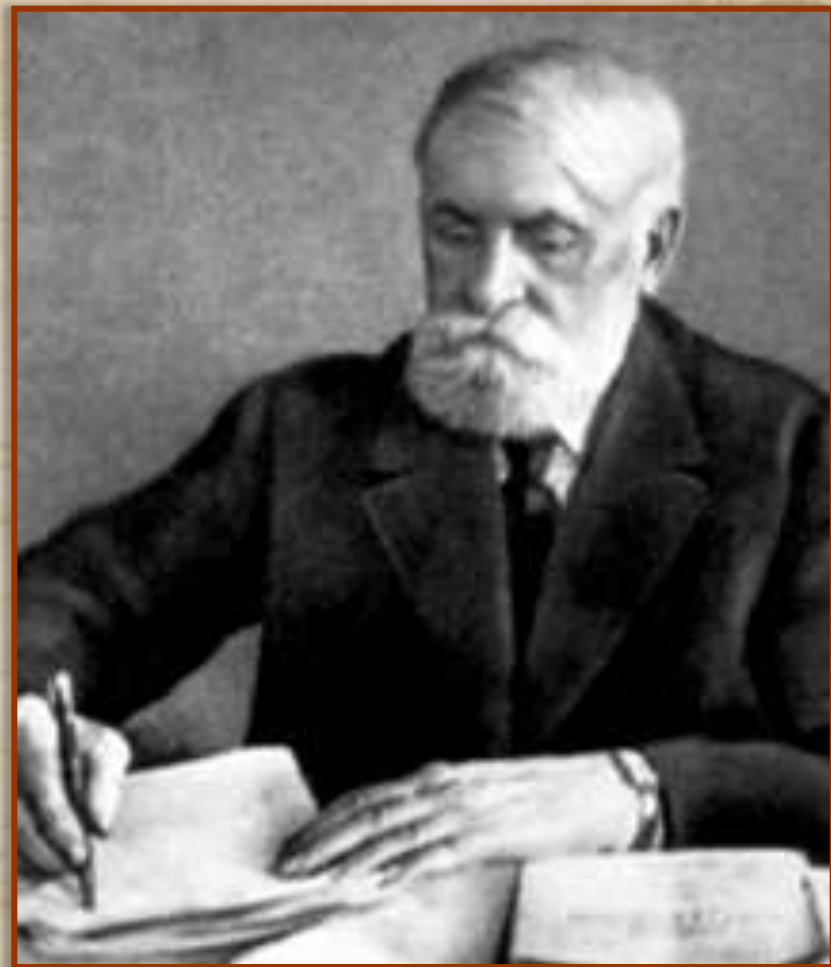
Зірка
Мойсея
Фабриканта
До 155 річчя з дня
народження

Автор: **Подрезенко Олександра**

Полтава – 2018 р.

**Фабрикант
Мойсей
Борисович
(1864-1951)**

**- доктор медицины
(1907),
доктор медичних
наук (1939),
професор**

В архіві Української медичної стоматологічної академії зберігається цінний скарб – особова справа з автобіографією Мойсея Борисовича Фабриканта

Автобіографія 157

Родився в с. Шумилово Овстоп. уезде
К.-Могилевской губ. 27 квітня 1863.

Первоначальне образование получил
в двухклассной церковной училище в
г. Балта. По окончании его поступил
в 1877 году во 2-й класс Яковлевской
(Одесский окр.) классической гимназии,
окончил ее в 1884 г. с золотой медалью.

В том-же году был принят на 1-й курс
Мед. Факультета Харьковск. Университета.
Окончил его в 1889 г. с отличием (с отличием
eximia laude).

Будучи студентом, написал работу
под руководством проф. М. Я. Лавровского,
за которую был удостоен
золотой медали.

Остался в нем был при Университете

Автобиография в архиве Харьковского университета, хранится в архиве
Медицинского факультета, в кабинете профессора М. Я. Лавровского

заведующего.

В 1903 году удостоен звания засл.
науки.

В 1907 году избран почетным членом
Ассоциации стоматологов.

В 1908 году избран почетным членом Всемирной Ассо-
циации борющейся с костным туберкулезом.

В течение последних 27 лет работал в области челюст-
но-лицевой хирургии.

За время моей работы имел написанных 80 научных ра-
бот.

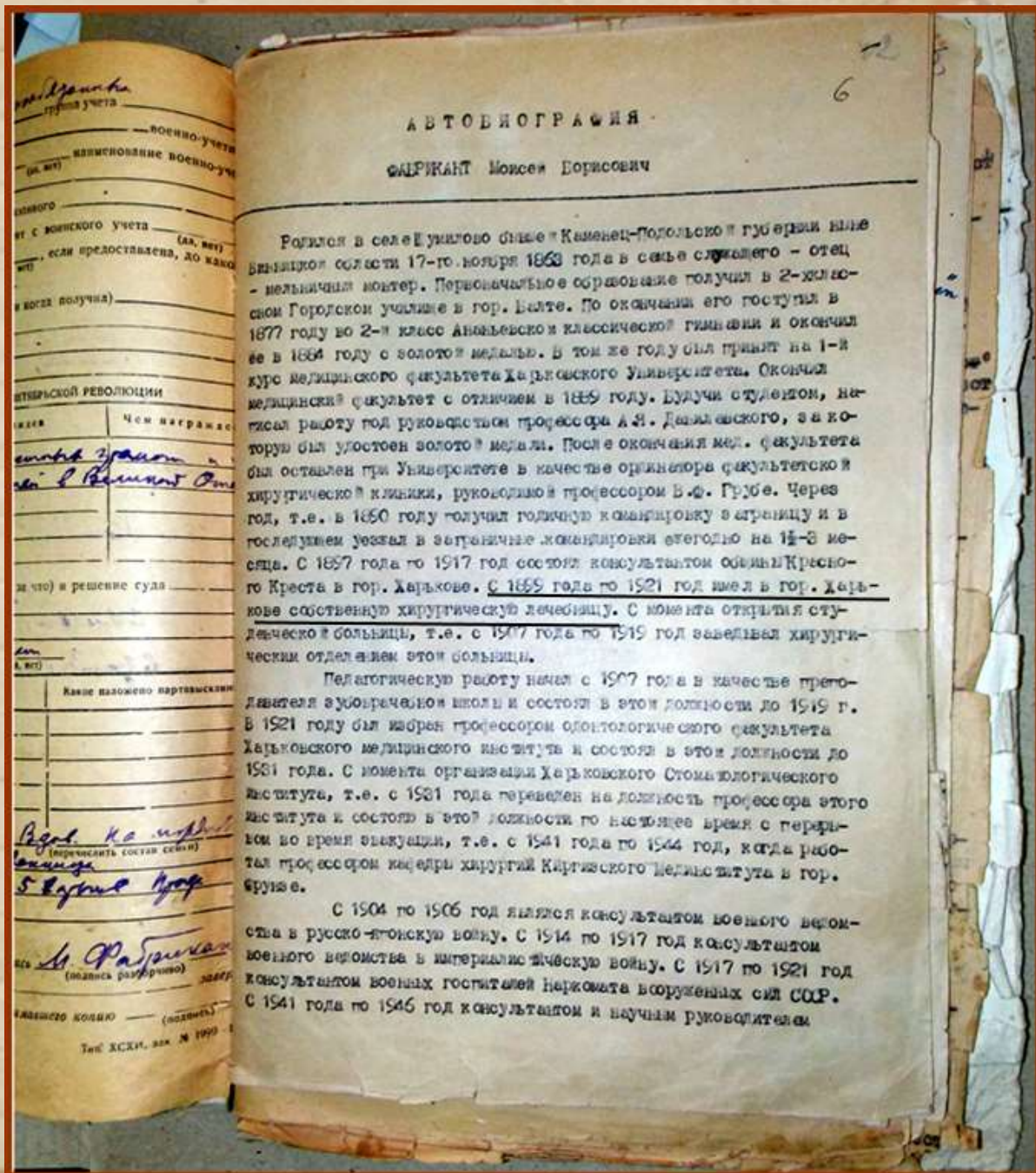
Награжден орденом "Стличнику здравоохранения", меда-
лями "За доблестный труд в Великую Отечественную войну" и
"За победу над Германией". Почетными грамотами: Министерства
Здравоохранения УССР и Верховного Совета Киргизской ССР и
большим количеством грамот от различных госпиталей.

Принимал участие в работе хирургических с"ездов.

Много труда пошел на общественную работу, а именно:
был организатором студенческой больницы и поликлиники, чле-
ном Правления Харьковского Медицинского Об-ва, организатором
института Эндокринологии.

Мойс. Б. Фабрикант

В автобіографії міститься запис: «С 1899 года по 1921 год имел в гор. Харькове собственную хирургическую лечебницу».

М.Б. Фабрикант побудував будинок на Театральній площі міста Харкова (нині - площа Поезії, 5), де і відкрилася Хірургічна лікарня і ортопедичний інститут доктора М.Б. Фабриканта.

Хирургическая лечебница и Ортопедический институт доктора М. Б. Фабриканта.

(Театральный площ. соб. д., № 5. Телефонъ № 556).

М.Б. Фабрикант – засновник щелепно-лицевої хірургії

Саме в ті роки, на перетині ХІХ-ХХ століть, яскраво спалахнула зірка Мойсея Фабриканта на небосхилі харківської стоматології.

Він по праву вважається основоположником української стоматологічної школи, а саме – засновником такого її напрямку, як щелепно-лицева хірургія.

Бр. Блаум

ХАРКОВЬ.

<https://www.liveinternet.ru/users/3166127/post442570531/>

Згодом, у колишньому
будинку-клініці Фабриканта:

- відкрито кафедру протезної стоматології Харківського стоматологічного інституту (1931 р.)
- розмістилась Харківська наукова медична бібліотека (1985 р.)
- на честь М.Б. Фабриканта відкрито меморіальну дошку на фасаді Харківської наукової медичної бібліотеки (2015 р.)

[В Харькове был свой «профессор Преображенский» | Вечерний Харьков \(yecherniy.kharkov.ua\)](http://yecherniy.kharkov.ua)

[Історія Харкова у пам'ятних дошках: Фабрикант М. Б. \(meyorydoskikharkov.blogspot.com\)](http://meyorydoskikharkov.blogspot.com)

1921-1930 рр. - М.Б. Фабрикант - професор
одонтологічного факультету ХМІ;

1930-1931 рр. - розгорнуто кафедру хірургічної стоматології
та створено хірургічну клініку Харківського
стоматологічного інституту.

*«Директором
клініки, що має
всеукраїнське
значення, є професор
М.Б. Фабрикант»*

[Одونتология. 1930, № 4].

Фабрикант М.Б. Обзор
деятельности хирургической
клиники Харьковского
стоматологического
института за первый
академический год (1930-31)
// Советская стоматология. -
1932. - №6. - С.47-55.

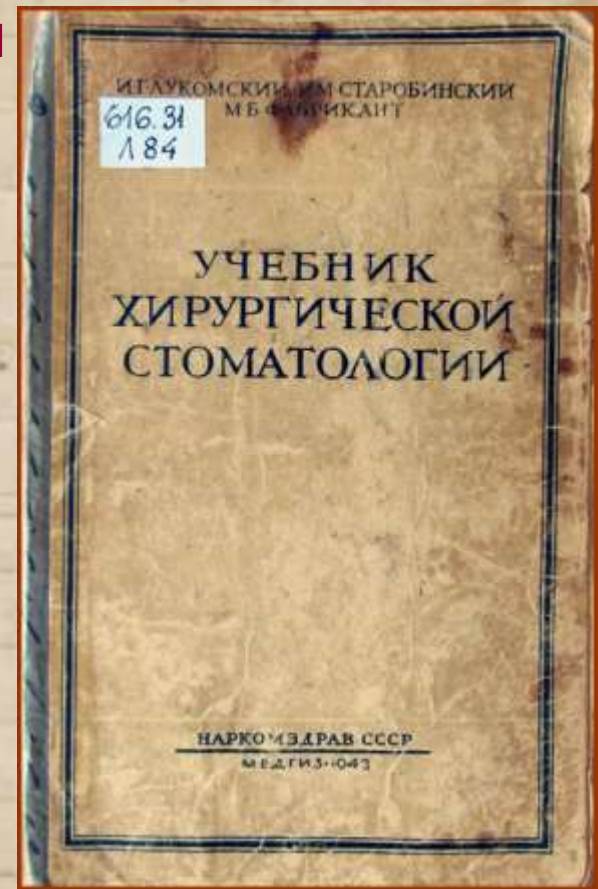
1931 р. - М.Б. Фабрикант переведений на посаду професора кафедри хірургічної стоматології Харківського стоматологічного інституту.

<https://vecherniy.kharkov.ua/news/99320>

1941 р. - Харківський стоматологічний інститут евакуйовано до м. Фрунзе (нині м. Бішкек), до Киргизького державного медичного інституту, створеного в 1939 році.

В евакуації професор М.Б. Фабрикант очолив хірургічну клініку Киргизького ДМУ, де активно оперував і врятував життя, відновив боєздатність багатьом пораненим солдатам і офіцерам. Також, за роки війни він видав десятки наукових праць стосовно вогнепальних поранень щелепно-лицевої ділянки.

особое внимание должно быть уделено профилактической мероприятиям по отношению ко всему организму.

ЧЕЛЮСТНО-ЛИЦЕВАЯ ВОССТАНОВИТЕЛЬНАЯ ХИРУРГИЯ

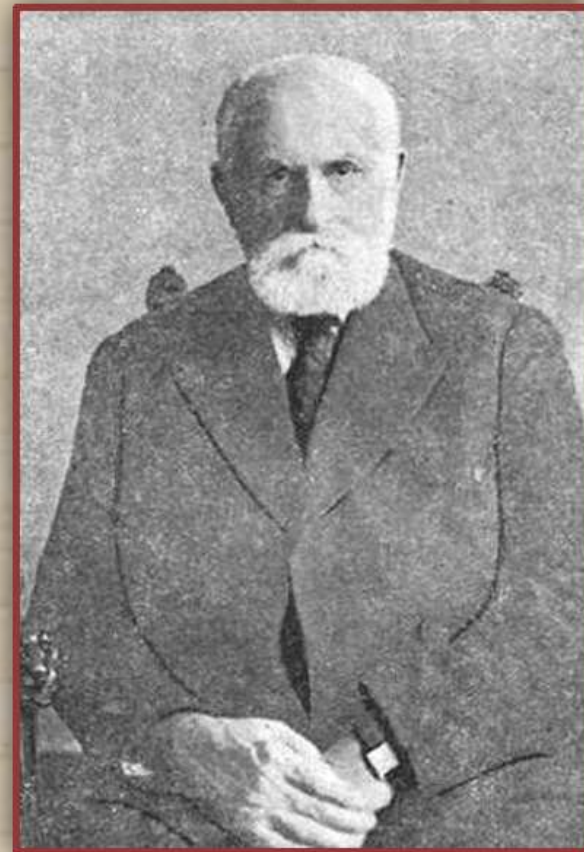
Заглав. Заглав. курса проф. М. Б. ФАБРИКАНТ

Во время Отечественной войны широко были использованы и усовершенствованы как старые методы пластической хирургии, так и новые.

К новым методам отнесем трансплантацию кожных лоскутов по Таршу в полость рта. Этот метод применялся и в мирное время, но очень ограниченно. Теперь он оказал нам неоценимые услуги для мобилизации языка, утраченного после ранения с дном полости рта. Большие лоскуты Тарша, заложившие на окровавленную поверхность, отсепарованного от дна полости рта языка, прорастали, ассими-

117

У 1943 році М.Б. Фабриканту присвоєно звання «Заслуженный деятель науки Киргизской ССР». Нагороджений медалями: «За победу над Германией в Великой Отечественной войне 1941-45 гг.», «За доблестный труд в Великой Отечественной войне 1941-45 гг.».

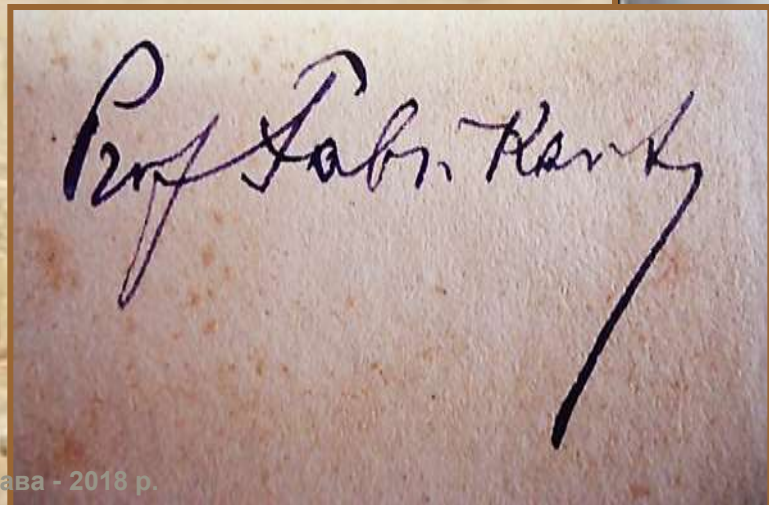
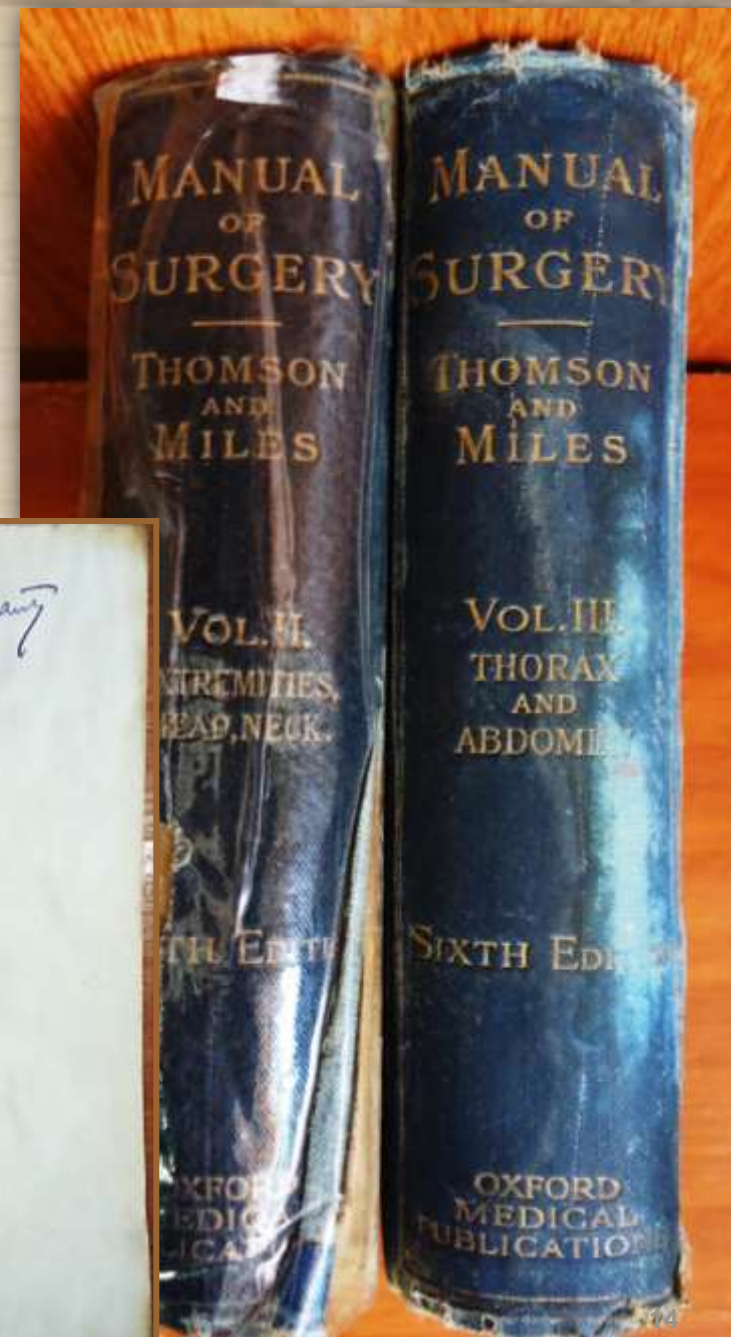
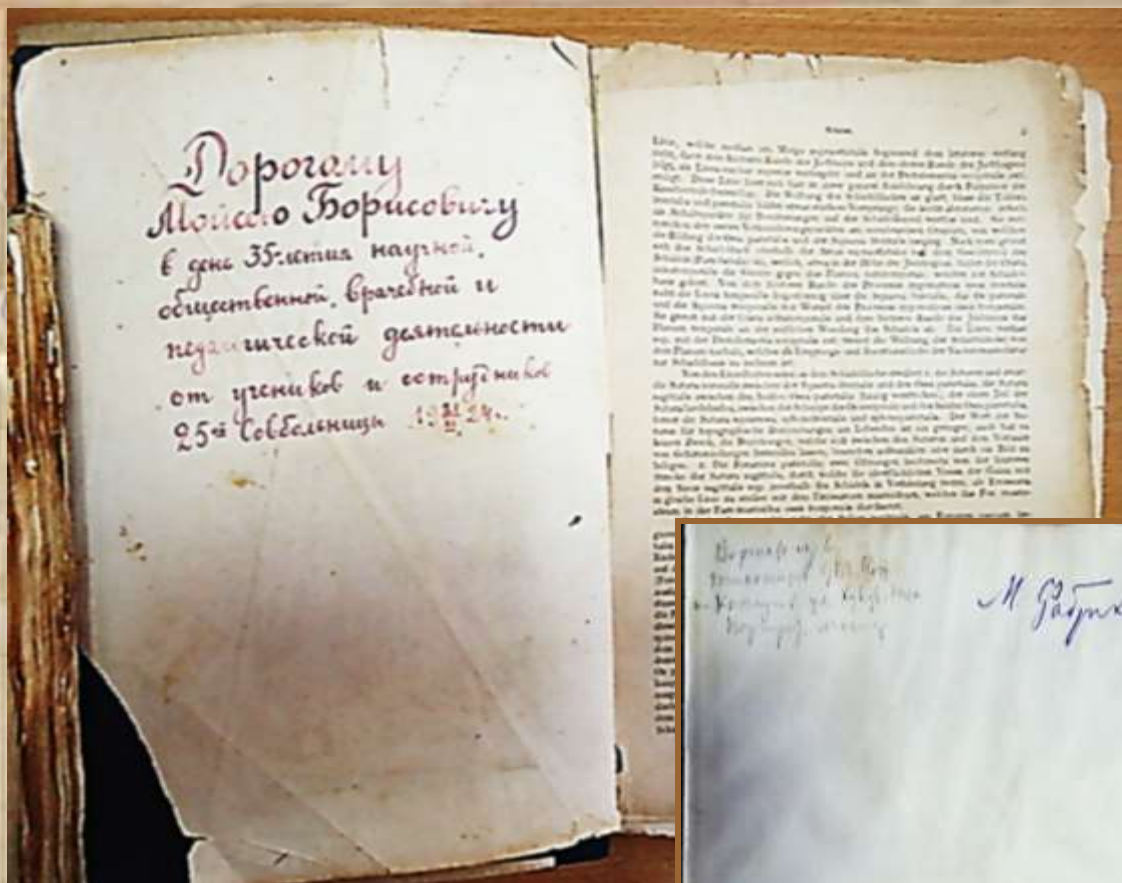
У серпні 1944 р. М.Б. Фабрикант повернувся до Харкова і продовжив працювати у ХСІ.

1944 р. - М.Б. Фабрикант - перший завідувач кафедри хірургічної стоматології Харківського стоматологічного інституту.

Помер у Харкові 27 грудня 1951 року.

Книги з власної колекції М.Б. Фабриканта були окрасою бібліотеки ХСІ, тепер вони прикрашають фонд бібліотеки УМСА

Проф. С. Н. ВАЙСЛАТ
Заслуженный деятель науки

1991 ОИ.В.Б.С.О.И.И

ПРИМЕНЕНИЕ ПЕНИЦИЛЛИНА
В СТОМАТОЛОГИЧЕСКОЙ
ПРАКТИКЕ

7117
Дружковичеве.
и до формулу
Заслуж. деят. науки
Проф. Моисеев Борисовичу
Абрамкинату
от автору
С. Н. Вайслату
30.11.50

ХАРЬКОВСКИЙ
Институт Стоматологии
ИМПЕРАТОРСКИЙ
БИБЛИОТЕКА №

ГОСУДАРСТВЕННОЕ
МЕДИЦИНСКОЕ ИЗДАТЕЛЬСТВО
1950 — 1100

67

Проф. С. Н. ВАЙСЛАТ

ПРИМЕНЕНИЕ
ПЕНИЦИЛЛИНА
В СТОМАТОЛОГИЧЕСКОЙ
ПРАКТИКЕ

ГОСМЕДИЗАТ УССР

619721
430
МЕДИКО-САНИТАРНОЕ УПРАВЛЕНИЕ ВМФ
ВОЕННО-МОРСКАЯ МЕДИЦИНСКАЯ АКАДЕМИЯ

Проф. А. И. ШАФИР

ПРОС. ЕЛТО 1981

МИКРОБИОЛОГИЧЕСКИЙ МЕТОД
ГИГИЕНИЧЕСКОГО ИССЛЕДОВАНИЯ
ВОЗДУХА

41150
Дорожину и Матильде
Файнберг Леонов Борисовичу
Кто было убивать и умирать
В. Магун

ХАРЬКОВСКИЙ
ИМПЕРАТОРСКИЙ
БИБЛИОТЕКА

ИЗДАНИЕ
ВОЕННО-МОРСКОЙ МЕДИЦИНСКОЙ АКАДЕМИИ
ЛЕНИНГРАД 1948

61

Проф. А. И. ШАФИР

МИКРОБИОЛОГИЧЕСКИЙ МЕТОД
ГИГИЕНИЧЕСКОГО ИССЛЕДОВАНИЯ
ВОЗДУХА

ЛЕНИНГРАД 1948

15

М.Б. Фабрикант у працях викладачів УМСА

- Рыбалов О.В. Профессор Фабрикант Моисей Борисович / О.В. Рыбалов // Сучасна стоматологія та щелепно-лицева хірургія : матеріали міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої видатним щелепно-лицевим хірургам, стоматологам і співробітникам кафедри, що приймали участь у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 рр. – Київ, 2012. – С.90–92.
- Ждан В.Н. Моисей Борисович Фабрикант. Из биографических данных / В.Н. Ждан, О.В. Рыбалов // ВІСНИК ПРОБЛЕМ БІОЛОГІЇ І МЕДИЦИНИ : Український науково-практичний журнал. - 2014. - Том 1, N 2. - С. 9-10.
- Становлення Харківсько-Полтавської школи хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії / О.В. Рибалов, Д.С. Аветіков, І.В. Яценко [та ін.] // Сучасні досягнення стоматологічної науки, практики та освіти : матеріали наук.- практи. конф. присвяч. 35-річному ювілею стоматологічного фак-ту ХНМУ. – Харків, 2013. – С. 117–121.
- Основні етапи становлення та перспективи розвитку наукової діяльності кафедри хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії з пластичною та реконструктивною хірургією голови та шиї / В.М. Ждан, О.В. Рибалов, Д.С. Аветіков[та ін.] // Вісник проблем біології і медицини. – 2014. – Вип. 2, Т. 1 (107). – С. 11–13.